

„Musių valdovas“ yra garsaus Nobelio literatūros premijos laureato Viljamo Goldingo filosofinis – alegorinis romanas. Rašytojas teigė, jog žmonija serga žiaurumo sindromu, ir savo kūryba stengėsi parodyti tai visam pasauliui, bei leisti jam suprasti, jog žmogaus instinktai atitinkamomis sąlygomis išsikeroja ir nustelbia viską, kas žmogų daro žmogumi. Išgyvenęs Antrąjį pasaulinį karą Viljamas Goldingas rūpinosi ne tik savo laikų problemomis, bet ypač jaudinosi ir dėl jaunosios kartos, kuri privalo suprasti jau padarytas žmonijos klaidas ir iš jų pasimokyti. Žmogaus virsmas laukiniu žvėrimi kuo puikiausiai atsiskleidžia jo kūrinyje – „Musių valdovas“.

Knyga prasideda dviejų pagrindinių veikėjų – Kriuksio ir Ralfo, bei kitų į lėktuvo avariją patekusių vaikų susitikimu. Vaikai susibendrauja, išsirenka savo „vadą“, kaip ir pridera civilizuoto pasaulio atstovams. Tačiau netrukus, po pirmųjų nesėkmių – būstų statybos, laužo kūrenimo, įsižiebia tarpusavio nesutarimai. Pirmas pralietas kraujo lašas tarytum riba tarp žmogiškumo ir jo išnykimo. Neilgai trukus sumušamas Kriuksis, Ralfas praranda savo valdžią. Visi nusekė pagal didžiausias pagundas – skanesnius maistus, didesnes linksmybes, išskyrus tie, kurie „turėjo kiek proto“ ir suprato, jog tik blaivus mąstymas gali jiems padėti išsigelbėti.

Kūrinys skirtas visų amžių atstovams. Nors vaikų nuotyčiai, linksmybės saloje labiau sudomina jaunimą, tačiau greta yra veikėjai su puikiai atskleistais charakteriais. Negana to, puikiai pavaizduotas jų virsmas, iš civilizuotų, bei humaniškomis idėjomis besivadovaujančių žmonių, į žvėris, laukinius, kurie tesugeba vadovautis instinktais, pykčiu, kerštu ir pamiršta jausmus savo artimui. Saimono, kuris serga psichine liga, parašutininko, Kriuksio, kuomet jį numeta nuo žemės ir į uolą išsitaško jo smegenys, nužudymai gali šokiruoti bet kurio amžiaus žmogų.

Net ir negyvenamoje saloje, kurioje nėra jokių apribojimų, jokių draudimų, bei neturėtų būti jokio žmogiškumo, gali egzistuoti vertybės. Tai – ištikimybė savo draugams, darbštumas, kuomet visi tinginiauja, vado atsakingumas dėl visų bendruomenės narių, atkaklumas po pažeminimo, priespaudos, sumanumas, net kai nebelieka jokios vilties išsigelbėti, bei draugiškumas, kai atiduodi paskutinį savo maistą, jog kas nors nebadautų. Taip, jos yra ir gali būti visur, bet jas supranta ekstremaliomis sąlygomis tik ne daugelis, o visi savanaudžiai niekina ir naikina. Knyga verčia savęs paklausti: Koks atlygis už skleidžiamą gėrį? Ar verta save aukoti?

„Musių valdovas“ sukėlė daugybę diskusijų, apmąstymų visame pasaulyje. Vieni pastebėjo nuotykius, kiti veikėjus, tretį žudynes, bet viskas tai kartu rodo, jog tik gėriu ir atsidavimu galima išgyventi draugiškai, nes praradus vertybes, nieko nebelieka, išskyrus „vien prakaitas, riksmas, kraujas, išgąstis“. Siūlau visiems perskaityti šį kūrinį, priimti didelių žiaurumų ir išmėginimų iššūkį, bei savęs paklausti: Ar žmonija gali išlikti pasaulyje, kuriame lieka tik savimyla? Ir ar verta būtų iš viso tuomet gyventi?